

Sygn. akt IV Ca 340/17

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lipca 2017r.

Sąd Okręgowy w S. IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym :

Przewodniczący: SSO Dorota Curzydło

Sędziowie SO: Wanda Dumanowska, Mariola Watemborska (spr.)

Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Zadrozna

po rozpoznaniu w dniu 26 lipca 2017 r., w S.

na rozprawie

sprawy z wniosku K. G.

z udziałem E. G.

o podział majątku wspólnego

na skutek apelacji wnioskodawcy od postanowienia Sądu Rejonowego
w M. z dnia 21 marca 2017 r. sygn. akt I Ns 16/15

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie:

a) w punkcie 2 (drugim) w ten sposób, że po pkt 2 podpunkt „s” dodać podpunkt „t” o treści: „akordeon o wartości 2.500 zł (dwa tysiące pięćset złotych)”;

b) w punkcie 3 (trzecim) ppkt b w ten sposób, że oprócz wymienionych nieruchomości i ruchomości, przyznać uczestniczce postępowania ruchomość opisaną w pkt 2 ppkt „t” i podwyższyć ustaloną kwotę 83.700,00 zł do kwoty 86.200 zł (osiemdziesiąt sześć tysięcy dwieście złotych);

c) w punkcie 5 (piątym) w ten sposób, że zasądzoną kwotę 38.825,00 zł podwyższyć do kwoty 40.075 zł (czterdzieści tysięcy siedemdziesiąt pięć złotych), podwyższając jednocześnie ustaloną kwotę „8.825 zł” do kwoty „10.075 zł (dziesięć tysięcy siedemdziesiąt pięć złotych)”;

2. oddalić apelację w pozostałej części;

3. ustalić, że każdy z uczestników postępowania ponosi koszty związane ze swym udziałem w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt IV Ca 340/17

UZASADNIENIE

Wnioskodawca K. G. w dniu 31 grudnia 2012 r. złożył wniosek o podział majątku wspólnego. W uzasadnieniu wniosku podał, iż związek małżeński z uczestniczką postępowania E. G. został rozwiązany przez rozwód, a tym samym zaszła konieczność podziału majątku wspólnego. Wnioskodawca wskazał, iż w skład majątku wspólnego stron wchodzi lokal

mieszkalny numer (...) stanowiący odrębną nieruchomość położony w B. w budynku o numerze (...), dla którego prowadzona jest księga wieczysta numer (...), z którym związany jest udział (...) w częściach wspólnych gruntu oraz częściach wspólnych budynku o łącznej wartości 95.000 zł. Nadto we wniosku K. G. wymienił ruchomości wchodzące w skład majątku wspólnego i wskazał ich wartości. Dalej wnioskodawca podał, iż jest zainteresowany tym, ażeby to uczestniczka spłaciła jego udział w majątku wspólnym, jednocześnie wskazał, iż kwestia sposobu podziału majątku zostanie ustalona w toku postępowania.

Uczestniczka postępowania E. G. złożyła odpowiedź na wniosek, w której zakwestionowała wartość nieruchomości, a także wskazała, iż ruchomości nie zostały wycenione przez rzeczoznawcę. Podała, iż wnioskodawca przez czas trwania związku małżeńskiego trwonil pieniądze, a także niszczył przedmioty wchodzące w skład majątku wspólnego. Następnie uczestniczka zakwestionowała niektóre z ruchomości, wskazując na przykład, iż lodówka i zamrażarka były stare i zepsute i zostały wywiezione na złom, kanapa została wyrzucona. Nadto uczestniczka podniosła, iż wszystkie rzeczy ruchome są stare, korzystał z nich również przez 20 lat wnioskodawca i uległy one amortyzacji. Ostatecznie jednak uczestniczka postępowania zaproponowała podział rzeczy ruchomych uwzględniając wszystkie rzeczy ruchome wymienione we wniosku przez K. G., a także akceptując dokonaną przez niego wycenę. Dodatkowo do podziału majątku uczestniczka wskazała aparat fotograficzny o wartości 1.000 zł, butlę gazową o wartości 50 zł, DVD z płytami o wartości 200 zł, odtwarzacz przenośny o wartości 200 zł, oraz antenę satelitarną o wartości 80 zł.

Na rozprawie w dniu 7 maja 2013 r. uczestniczka postępowania E. G. wskazała, iż po orzeczeniu rozwodu poczyniła nakład z majątku odrębnego na majątek wspólny, bowiem we wspólnej nieruchomości założyła ogrzewanie etażowe, którego koszt wyniósł 3.500 zł oraz zamontowała drzwi o wartości 400 zł. Wskazała, iż remont mieszkania w pozostałym zakresie był robiony przed rozwodem. Wskazała, iż w jej ocenie lokal mieszkalny jest warty 70.000 zł. E. G. na rozprawie powiedziała, iż chce ten lokal mieszkalny dla siebie.

Na rozprawie w dniu 18 września 2013 r. strony zgodnie wyłączyły z podziału majątku wspólnego lodówkę, zamrażarkę, wersalkę dwuosobową, odtwarzacz przenośny DVD.

Wnioskodawca K. G. wniósł o powołanie biegłego z zakresu wyceny nieruchomości oraz podał, iż aparat fotograficzny jest o wartości 400 zł i otrzymał go w prezencie podczas pobytu w (...), antena satelitarna nie stanowi ani własności wspólnej, ani jego własności, bowiem jest jedynie wypożyczona w ramach abonamentu, a także wniósł, ażeby wszystkie ruchomości przypadły na własność wnioskodawczyni poza butlą gazową, DVD, anteną satelitarną i aparatem fotograficznym.

E. G. nie zgodziła się na przejęcie wszystkich ruchomości.

Uczestniczka postępowania E. G. w piśmie procesowym z dnia 1 października 2013 r. wniosła o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym. Wskazała, iż to ona zmuszona była do ciągłego zaciągania kredytów i pożyczek celem remontowania mieszkania, jak i zaspokajania potrzeb dzieci, w tym związanych z nauką. W kolejnym piśmie z tej samej daty wskazała, iż akordeon jest jej dobrem osobistym, który od lat wykorzystuje do pracy i tym samym w jej ocenie nie powinien on podlegać podziałowi w ramach podziału majątku wspólnego.

Uczestniczka postępowania E. G. pismem procesowym z dnia 20 kwietnia 2015 r. poinformowała, iż mocą wyroku Sądu Rejonowego w M. III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich z dnia 19 sierpnia 2010 r., została orzeczona rozdzielnosc majątkowa z dniem 26 kwietnia 2010 r.

Postanowieniem z dnia 21 marca 2017 roku Sąd Rejonowy w M. ustalił, iż udziały wnioskodawcy K. G. i uczestniczki postępowania E. G. w majątku wspólnym są równe (punkt 1 sentencji), a w skład majątku wspólnego wnioskodawcy K. G. i uczestniczki postępowania E. G. wchodzi następujące nieruchomości i rzeczy ruchome (punkt 2 sentencji):

a) lokal o numerze (...) stanowiący odrębną nieruchomość, położony w B. gmina K. w budynku o numerze (...), o powierzchni 54,9 m⁽²⁾, dla którego Sąd Rejonowy w M. IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą numer (...), z którym związany jest udział wynoszący (...) we współwłasności wspólnych części budynku oraz gruntu,

dla której Sąd Rejonowy w M. IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą numer (...), o wartości 78.000 zł,

- b) garnki próżniowe (...) o wartości 2.600 zł,
- c) segment pokojowy o wartości 500 zł,
- d) filtr wodny o wartości 200 zł,
- e) kuchenka gazowa wraz z butlą gazową o wartości 500 zł,
- f) pralka automatyczna o wartości 500 zł,
- g) zabudowa kuchenna wraz z blatami o wartości 500 zł,
- h) łącze telefoniczne stacjonarne o wartości 400 zł,
- i) wersalka pokojowa o wartości 300 zł,
- j) kwiat (...) o wartości 100 zł,
- k) wyposażenie piwnicy i tarasu o wartości 100 zł,
- l) pościel wełniana marki (...) o wartości 2.000 zł,
- m) telewizor marki (...) o wartości 400 zł,
- n) komputer wraz z monitorem o wartości 2.500 zł,
- o) maszyna do szycia o wartości 300 zł,
- p) odtwarzacz (...) z 20 kasetami o wartości 200 zł,
- q) aparat fotograficzny o wartości 400 zł,
- r) butla gazowa o wartości 50 zł,
- s) DVD z płytami o wartości 200 zł.

Nadto dokonał podziału wspólnego majątku stron (punkt 3 sentencji) w ten sposób, że:

- a) wnioskodawcy K. G. przyznał na wyłączną własność ruchomości opisane w pkt 1 ppkt od l do s, o łącznej wartości 6.050 zł,
- b) uczestniczce postępowania E. G. przyznał na wyłączną własność nieruchomości opisaną w pkt 1 ppkt a oraz ruchomości opisane w pkt 1 ppkt od b do k, o łącznej wartości 83.700 zł.

Wreszcie oddalił wnioski stron w pozostałym zakresie (punkt 4 sentencji), zasądził od uczestniczki postępowania E. G. na rzecz wnioskodawcy K. G. kwotę 38.825 zł tytułem wyrównania udziałów w majątku wspólnym stron, płatną w ten sposób, że 30.000 zł płatne w terminie 7 dni licząc od dnia uprawomocnienia się postanowienia, zaś kwota 8.825,00 zł w terminie 3 miesięcy licząc od dnia uprawomocnienia się postanowienia wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w terminie płatności (punkt 5 sentencji), ustalił, iż strony ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie (punkt 6 sentencji) i nakazał ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w M. tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych od wnioskodawcy K. G. kwotę 1.444,51 zł (punkt 7 sentencji), a od uczestniczki postępowania E. G. kwotę 944,51 zł (punkt 8 sentencji).

Przedmiotowe orzeczenie zostało oparte na następujących ustaleniach. Związek małżeński E. G. i K. G. zawarty w dniu 14 lipca 1984 r. w Z. został rozwiązany przez rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego w S. Wydziału I Cywilnego z dnia 10 listopada 2011 r. w sprawie o sygn. akt I RC 1253/09. Wyrok uprawomocnił się w dniu 20 czerwca 2012 r. Orzeczeniem Sądu Rejonowego w M. III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich z dnia 19 sierpnia 2010 r. wydanym w sprawie o sygn. akt III RC 91/10 została ustanowiona rozdzielnosc majątkowa małżeńska K. G. i E. G. z dniem 26 kwietnia 2010 r.

E. G. pracę podjęła 1 września 1984 r. w charakterze nauczyciela i do czasu orzeczenia rozdzielnosci majątkowej cały czas pracowała jako nauczyciel. E. G. urodziła czworo dzieci i za każdym razem po kilku miesiącach wracała do pracy, korzystała jedynie z urlopu macierzyńskiego, nie korzystała z urlopu wychowawczego.

Również przez cały okres trwania związku małżeńskiego pracę wykonywał K. G., początkowo pracował w W. (...)w S., a następnie w (...) S.A. w W.. K. G. wyjeżdżał również do pracy do(...)

Większe zarobki uzyskiwała E. G..

Zarówno E. G. jak i K. G. posiadali odrębne konta bankowe i każde z nich miało do dyspozycji swoje wynagrodzenie. E. G. była upoważniona do korzystania z konta K. G..

Oplaty za energię elektryczną, telewizję cyfrową i czynsz uiszczal K. G.. Żywnosc i środki czystości zakupywali oboje. Czasami K. G. przekazywał część środków pieniężnych z wynagrodzenia E. G..

E. G. i K. G. w trakcie trwania związku małżeńskiego zaciągali szereg kredytów i pożyczek, część z nich zaciągali wspólnie, część samodzielnie bez wiedzy drugiego z małżonków. Środki z tego tytułu były przeznaczone albo na remont wspólnego mieszkania, albo na zakup przedmiotów urządzenia domowego albo na potrzeby dzieci.

Zdarzało się, że K. G. wracał pijany do domu. Raz po wpływie alkoholu zniszczył rzeczy ruchome w domu, takie jak telewizor i maszyna do szycia. Takie sytuacje, gdy K. G. przebrał miarę w spożyciu alkoholu może zdarzały się raz na dwa lata.

W dniu 19 kwietnia 2012 r. E. G. zaciągnęła kredyt konsolidacyjny w Banku (...) S.A. w K. w kwocie 93.317,60 zł na okres do 3 maja 2019 r.

E. G. i K. G. w dniu 9 lutego 1993 r. zawarli w formie aktu notarialnego umowę sprzedaży, mocą której kupili lokal mieszkalny numer (...) położony w budynku numer (...) w B., o powierzchni 54,9 mkw.

Dla ww. lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomosc prowadzona jest księga wieczysta numer (...). Z lokalem tym związany jest udział wynoszący (...) w częściach gruntu opisanego w księdze (...) oraz w częściach wspólnych budynku.

Wartość nieruchomości wchodzącej w skład majątku wspólnego E. G. i K. G. według jej stanu na dzień orzeczonej rozdzielnosci majątkowej a cen rynkowych obecnych wynosi 78.000 zł.

W skład majątku wspólnego E. G. i K. G. wchodzi następujące ruchomości:

- a) garnki próżniowe (...) o wartości 2.600 zł,
- b) segment pokojowy o wartości 500 zł,
- c) filtr wodny o wartości 200 zł,
- d) kuchenka gazowa wraz z butlą gazową o wartości 500 zł),
- e) pralka automatyczna o wartości 500 zł,

- f) zabudowa kuchenna wraz z blatami o wartości 500 zł,
- g) łącze telefoniczne stacjonarne o wartości 400 zł,
- h) wersalka pokojowa o wartości 300 zł,
- i) kwiat (...) o wartości 100 zł,
- j) wyposażenie piwnicy i tarasu o wartości 100 zł,
- k) pościel wełniana marki (...) o wartości 2.000 zł,
- l) telewizor marki (...) o wartości 400 zł,
- m) komputer wraz z monitorem o wartości 2.500 zł,
- n) maszyna do szycia o wartości 300 zł,
- o) odtwarzacz (...) z 20 kasetami o wartości 200 zł,
- p) aparat fotograficzny o wartości 400 zł,
- q) butla gazowa o wartości 50 zł,
- r) DVD z płytami o wartości 200 zł,

Akordeon nabyty przez E. G. w trakcie trwania związku małżeńskiego, został zakupiony w celu wykorzystywania go w pracy przez E. G., która była nauczycielem sztuki.

E. G. cały czas mieszka w lokalu mieszkalnym w B.. Obecnie mieszka tam sama. Odwiedzają ją dzieci i wnuki. Pracuje w szkole w B., pozostały jej 4 lata do emerytury. E. G. już po dacie ustalenia rozdzielności majątkowej małżeńskiej poczyniła nakłady z majątku odrębnego na majątek wspólny poprzez założenie centralnego ogrzewania w mieszkaniu i poprzez wymianę drzwi.

K. G. nie mieszka we wspólnym lokalu mieszkalnym od 20 czerwca 2012 r. Mieszka wraz z mamą, swoją siostrą i jej dzieckiem w dwupokojowym mieszkaniu o powierzchni 47,00 m².

Analizując zebrany w sprawie materiał dowodowy przez pryzmat art. 567 § 1 k.p.c., art. 43 k.r.o., art. 52 § 1 k.r.o., art. 31 k.r.o., art. 33 k.r.o., art. 210-221 k.c., Sąd I instancji zauważył, że uczestniczka postępowania nie przedstawiła żadnych dowodów mogących świadczyć o istnieniu ważnych powodów w ustaleniu nierównych udziałów w majątku wspólnym. E. G. początkowo w swoich zeznaniach wskazywała, iż K. G. swoje wynagrodzenia przeznaczał tylko dla siebie, nie przekazywał jej żadnych środków finansowych, nie robił opłat, a to ona ze swojego wynagrodzenia robiła wszystkie opłaty związane z mieszkaniem. Następnie zaś przyznała, iż czasami wnioskodawca dawał jej środki finansowe ze swojej wypłaty i że to faktycznie on robił opłaty za energię elektryczną i telewizję. Zdaniem Sądu twierdzenia uczestniczki postępowania jawiły się jako zupełnie niewiarygodne. E. G., bowiem sama zmieniała swoje zeznania początkowo twierdząc, iż uczestnik nie robił żadnych opłat związanych z mieszkaniem, by następnie przyznać, że to wyłącznie on opłacał prąd i telewizję. Nadto to K. G. przedstawił dowody dokonywania opłat za czynsz. Dodatkowo uczestniczka sama przyznała, iż była upoważniona do konta byłego męża. Nie zaprzeczyła przy tym twierdzeniom K. G., iż zakupywał on również środki czystości i żywność do domu.

W ocenie Sądu Rejonowego nie mogły się ostać twierdzenia uczestniczki postępowania, iż to wyłącznie ona podejmowała starania w zakresie dokonywania remontu mieszkania czy pokrywania wydatków związanych z potrzebami dzieci. Jak bowiem wynika z przedstawionych umów pożyczek i kredytów, które były przeznaczane na te cele, były one częściowo zaciągane przez K. G., albo za jego zgodą. Uczestniczka postępowania uzasadniając swój

wniosek podnosiła również fakt nadużywania alkoholu przez wnioskodawcę. Wnioskodawca powyższemu zaprzeczył, zaś uczestniczka wobec tego zaprzeczenia nie przedstawiła żadnych środków dowodowych na tą okoliczność. Sama zaś ostatecznie przyznała, iż takie sytuacje, gdy wnioskodawca przesadził z ilością wypitego alkoholu może zdarzała się raz na dwa lata. Pozostałe zaś dowody zgromadzone w sprawie wskazywały zdaniem Sądu, iż obie strony przez cały czas trwania związku małżeńskiego pracowały. Co prawda uczestniczka postępowania osiągała większe dochody, jednakże w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego, nie stanowiło to wystarczającej podstawy do stwierdzenia, że zaistniały ważne powody ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym.

Mając powyższe na uwadze Sąd I instancji uznał, iż brak jest podstaw w niniejszej sprawie do uwzględnienia wniosku uczestniczki postępowania o ustalenie nierównych udziałów stron w majątku wspólnym, bowiem uczestniczka nie wykazała, ażeby wnioskodawca w jakiś uporczywy czy rażący sposób nie przyczyniał się do powstania majątku wspólnego stron, albo też go trwonil.

W kwestii rzeczy ruchomych wchodzących w skład majątku wspólnego Sąd Rejonowy zauważył, że na rozprawie w dniu 18 września 2013 r. strony zgodnie ustaliły, iż w skład majątku wspólnego stron wchodzi: garnki próżniowe (...) o wartości 2.600 zł, segment pokojowy o wartości 500 zł, filtr wodny o wartości 200 zł, kuchenka gazowa wraz z butlą gazową o wartości 500 zł, pralka automatyczna o wartości 500 zł, zabudowa kuchenna wraz z blatami o wartości 500 zł, łącze telefoniczne stacjonarne o wartości 400 zł, wersalka pokojowa o wartości 300 zł, kwiat (...) o wartości 100 zł, wyposażenie piwnicy i tarasu o wartości 100 zł, pościel wełniana marki (...) o wartości 2.000 zł, telewizor marki (...) o wartości 400 zł, komputer wraz z monitorem o wartości 2.500 zł, maszyna do szycia o wartości 300 zł, odtwarzacz (...) z 20 kasetami o wartości 200 zł, butla gazowa o wartości 50 zł, DVD z płytami o wartości 200 zł. Strony również zgodnie ustaliły, iż lodówka, zamrażarka, wersalka dwuosobowa i odtwarzacz przenośny DVD nie wchodzi w skład majątku wspólnego. Przyznały przy tym, iż wnioskodawca wyprowadzając się zabrał ze sobą odtwarzacz DVD i butlę gazową.

Sąd Rejonowy podkreślił, strony zgodnie przyznały, iż akordeon jest wart 2.500 zł oraz że został zakupiony w trakcie trwania związku małżeńskiego. Co prawda uczestniczka postępowania twierdziła, że kupiła go sama na raty za własne środki, jednocześnie jednak nie przedstawiła żadnych dowodów na fakt, iż w tym czasie posiadała środki stanowiące jej majątek odrębny. Sąd przychylił się do stanowiska uczestniczki postępowania i uznał, iż nie wchodzi on w skład majątku wspólnego stron. Zważył, iż uczestniczka postępowania pracowała i nadal pracuje jako nauczyciel między innymi sztuki, a akordeon został zakupiony i faktycznie służył uczestniczce do wykonywania pracy.

Odnosnie anteny satelitarnej Sąd dał wiarę twierdzeniom wnioskodawcy, iż została ona wypożyczona w ramach zawartej umowy z telewizją cyfrową w związku z tym nie wchodzi w skład majątku wspólnego stron.

Uczestniczka postępowania również do podziału majątku wspólnego zgłosiła aparat fotograficzny o wartości 1.000 zł. Wnioskodawca podnosił, iż otrzymał go w drodze darowizny (jako prezent) podczas racy w (...). W ocenie Sądu Rejonowego to na wnioskodawcy spoczywał ciężar wykazania, iż przedmiotowy aparat fotograficzny nie wchodzi w skład majątku wspólnego jako otrzymany w drodze darowizny. Uczestniczka konsekwentnie twierdziła, powołując się w tym na informacje uzyskiwane od dzieci, że wnioskodawca aparat fotograficzny kupił w trakcie trwania związku małżeńskiego. Wobec nieprzedstawienia żadnych dowodów przez wnioskodawcę na okoliczność otrzymania aparatu jako prezentu Sąd uznał, iż aparat ten jest składnikiem majątku wspólnego. Odnosnie jego wartości uczestniczka postępowania początkowo podała jego wartość na kwotę 1.000 zł, zaś wnioskodawca na kwotę 400 zł. W toku postępowania nie zakwestionowała wartości podanej przez wnioskodawcę, ani też nie wniosła o przeprowadzenie w tym zakresie dowodu z opinii biegłego. Wobec powyższego Sąd przyjął jego wartość zgodnie z twierdzeniami wnioskodawcy na kwotę 400 zł.

Sąd I instancji zauważył, że wnioskodawca wnosił o przyznanie wszystkich ruchomości na rzecz uczestniczki postępowania z obowiązkiem spłaty, za wyjątkiem tych, które zostały przez niego zabrane z domu, a więc, butli gazowej, odtwarzacza, aparatu i anteny satelitarnej. Natomiast uczestniczka postępowania podnosiła, iż wszystkie

ruchomości są ruchomościami starymi, przez wiele lat użytkowanymi również przez wnioskodawcę i wносиła ona, ażeby dokonać podziału tych ruchomości w taki sposób, ażeby nie było z tego tytułu spłat ani dopłat.

Sąd Rejonowy uznał stanowisko uczestniczki postępowania za zasadne. Wnioskodawca nie zaprzeczył temu, iż tak samo jak uczestniczka korzystał z przedmiotowych rzeczy ruchomych przez wiele lat. Tym samym w ocenie Sądu niesprawiedliwym byłoby przyznawanie znacznej większości tych rzeczy uczestniczce i nakładanie na nią obowiązku spłaty na rzecz wnioskodawcy. Tym bardziej, iż uczestniczka postępowania przystała na wartości wskazane przez wnioskodawcę. Z uwagi na powyższe Sąd przyznał na wyłączną własność wnioskodawcy te rzeczy ruchome, które zabrał on z domu, tj. butlę gazową, aparat fotograficzny, odtwarzacz DVD. Nadto Sąd przyznał na wyłączną własność wnioskodawcy pościel wełnianą marki (...), telewizor, komputer, odtwarzacz (...) i maszynę do szycia. Pozostałe ruchomości zostały przyznane na wyłączną własność uczestniczce postępowania.

Sąd I instancji kierował się także wartością poszczególnych przedmiotów starając się dokonać takiego podziału, ażeby nie powodować konieczności dokonywania spłat. Dlatego też przedmioty o większej wartości jak garnki Zepter i pościel Muflon Sąd podzielił przyznając garnki uczestniczce postępowania, zaś pościel wnioskodawcy. Tym samym wnioskodawcy zostały przyznane na wyłączną własność przedmioty majątkowe o łącznej wartości 6.050 zł, a uczestniczce postępowania o wartości 5.700 zł.

Jeżeli chodzi o nieruchomość wchodzącą w skład majątku wspólnego to została ona wyceniona przez biegłą sądową na kwotę 78.000 zł. Sąd przychylił się do wniosku uczestniczki postępowania, ażeby przedmiotową nieruchomość przyznać na jej wyłączną własność z obowiązkiem spłaty wnioskodawcy. Za przyznaniem lokalu E. G. przemawiał fakt, iż to ona cały czas zamieszkuje w przedmiotowym mieszkaniu, dba o nie, poczyniła na ten lokal nakłady związane z założeniem centralnego ogrzewania i wymianą drzwi. Jak podkreślała, pracuje ona nadal w szkole w B. i zależy jej na mieszkaniu w tej miejscowości. Nadto wnioskodawca ma gdzie mieszkać, mieszka wraz ze swoją matką i siostrą, zaś otrzymane od uczestniczki środki tytułem spłaty jego udziału umożliwią mu w razie takiej potrzeby zakup własnego lokalu mieszkalnego.

Mając powyższe na uwadze Sąd Rejonowy przyznał na wyłączną własność uczestniczce postępowania przedmiotową nieruchomość z obowiązkiem spłaty wnioskodawcy kwoty 38.825 zł biorąc pod uwagę obowiązek spłaty połowy wartości nieruchomości w kwocie 39.000 zł pomniejszoną o kwotę 175 zł tytułem wyrównania udziału w majątku wspólnym w związku z podziałem ruchomości. W kwestii terminu spłaty Sąd oparł się na stanowisku uczestniczki.

W kwestii rozliczenia nakładów na majątek wspólny, Sąd stwierdził, że uczestniczka poczyniła je już po dacie ustanowienia rozdzielnosci majątkowej. Wobec zaś dokonania wyceny lokalu według jego stanu na dzień ustania wspólności majątkowej małżeńskiej i przyznania tego lokalu na rzecz uczestniczki postępowania brak było podstaw do rozliczania tego nakładu, bowiem uczestniczka poczyniła nakład na rzecz która stała się jej własnością, zaś nakład ten nie miał wpływu na wartość nieruchomości, która została wzięta za podstawę wzajemnych rozliczeń stron.

O kosztach postępowania orzeczono zgodnie z art. 520 § 1 k.p.c. Kosztami opinii biegłych Sąd obciążył strony po połowie.

Wnioskodawca zaskarżył powyższe postanowienie apelacją, co do rozstrzygnięć zawartych w punktach 2 lit. q, 6 i 7 sentencji, domagając się jego zmiany w zakresie:

- punktu 2 sentencji, poprzez ustalenie, iż w skład majątku wspólnego wnioskodawcy K. G. oraz uczestniczki postępowania E. G. nie wchodzi składnik majątkowy w postaci aparatu fotograficznego o wartości 400 zł, zaś w skład tego majątku wchodzi również akordeon o wartości 2.500 zł i dokonania stosownych rozliczeń;
- punktu 6 sentencji, poprzez ustalenie, iż koszty postępowania w sprawie w całości ponosi uczestniczka E. G.;

- punktu 7 sentencji, poprzez uchylenie postanowienia w zakresie, w jakim Sąd nakazał ściągnąć od wnioskodawcy kwotę 1.444,51 zł na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Miastku, tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych w postaci wynagrodzenia biegłego.

Nadto wniósł o zasądzenie na swoją rzecz od uczestniczki zwrotu kosztów postępowania za I i II instancję. Skarżonemu orzeczeniu zarzucił:

- naruszenie art. 233 § 1 k.p.c., poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i dokonanie jego oceny w sposób dowolny, a nie swobodny, w szczególności poprzez przyznanie przymiotu wiarygodności twierdzeniom uczestniczki E. G., odnoszących się do ustalenia składników majątku wspólnego stron, podczas gdy twierdzenia te stoją w sprzeczności z pozostałym zebrany w sprawie materiałem dowodowym, w tym z zeznaniami wnioskodawcy;
- naruszenie art. 520 § 3 k.p.c., poprzez jego niezastosowanie, w sytuacji gdy uczestniczka swoim niesumiennym i oczywiście niewłaściwym postępowaniem doprowadziła do zbytecznego i znacznego wzrostu kosztów procesu, a wnioskodawca realizował obowiązki i prawa sumiennie i właściwie, co powinno skutkować uwzględnieniem przez Sąd wniosku wnioskodawcy i ustaleniem, że uczestniczka ponosi koszty postępowania w całości;
- naruszenie art. 33 pkt 2 k.r.o., poprzez jego niezastosowanie, tj. przyjęcie, iż aparat fotograficzny stanowi składnik majątku wspólnego stron, podczas gdy został on darowany wnioskodawcy, tym samym zgodnie ze wskazanym przepisem stanowi składnik jego majątku osobistego;
- naruszenie art. 33 pkt 4 k.r.o., poprzez jego błędną wykładnię skutkującą uznaniem, iż akordeon o wartości 2.500 zł nie stanowi składnika majątku wspólnego stron, zaś jest składnikiem majątku osobistego uczestniczki, podczas gdy instrument ten został zakupiony za środki pochodzące ze wspólnego majątku oraz w świetle wszelkich okoliczności sprawy nie sposób uznać, iż służył wyłącznie zaspokajaniu potrzeb osobistych uczestniczki;
- błąd w ustaleniach faktycznych skutkujący przyjęciem, iż akordeon zakupiony przez uczestniczkę postępowania w trakcie trwania wspólności majątkowej służył wyłącznie zaspokajaniu potrzeb uczestniczki, tym samym stanowi on przedmiot majątku osobistego uczestniczki, co w konsekwencji skutkowało brakiem uwzględnienia danego składnika przy rozliczeniu majątku wspólnego oraz zmniejszeniem wysokości kwoty należnej K. G.; błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że aparat fotograficzny o wartości 400 zł stanowi składnik majątku wspólnego, podczas gdy został on darowany wnioskodawcy, a tym samym stanowi składnik jego majątku osobistego.

Uczestniczka postępowania w odpowiedzi na apelację wniosła o jej oddalenie i zasądzenie na swoją rzecz od wnioskodawcy zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Na wstępie zauważyć należy, że mając na uwadze treść art. 382 k.p.c., sąd II instancji ma nie tylko uprawnienie, ale wręcz obowiązek rozważenia na nowo całego zebranego w sprawie materiału oraz dokonania własnej, samodzielnej i swobodnej oceny, w tym oceny zgromadzonych dowodów (uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 1998 r., II CKN 704/97 - za pośrednictwem Systemu (...) Prawnej Lex). Sąd II instancji nie ogranicza się zatem tylko do kontroli sądu I instancji, lecz bada ponownie całą sprawę, a rozważając wyniki postępowania przed sądem I instancji, władny jest ocenić je samoistnie. Postępowanie apelacyjne jest przedłużeniem procesu przeprowadzonego przez pierwszą instancję, co oznacza, że nie toczy się on na nowo.

Zebrany w niniejszej sprawie materiał dowodowy pozwolił Sądowi rozpoznającemu apelację na stwierdzenie, że dokonane przez Sąd Rejonowy rozstrzygnięcie, jak i wnioski wywiedzione z przeprowadzonego postępowania dowodowego w zasadzie nie budzą wątpliwości, poza kwestią związaną z niezaliczeniem do majątku wspólnego akordeonu zakupionego w trakcie trwania wspólności majątkowej małżeńskiej.

Na etapie postępowania apelacyjnego, stanowiska uczestników różniły się w zasadzie w dwóch aspektach. Wnioskodawca nie zgadzał się z uznaniem akordeonu, za składnik majątku odrębnego uczestniczki postępowania i domagał się jego zaliczenia do składników majątku dorobkowego, podlegającego podziałowi. Kwestionował przy tym uznanie za element majątku wspólnego aparatu fotograficznego, który – jak twierdził został mu darowany w czasie pobytu w Hiszpanii. Uczestniczka postępowania wyrażała w tym zakresie odmienne stanowisko.

Zgodnie z art. 33 pkt 4 k.r.o., do majątku osobistego każdego z małżonków należą przedmioty majątkowe służące wyłącznie do zaspokajania osobistych potrzeb jednego z małżonków.

W przepisie chodzi o przedmioty majątkowe, które służą wyłącznie jednemu z małżonków, w tym także o przedmioty zwykłego urządzenia domowego, np. radio. Nie budzi wątpliwości, że chodzi tutaj np. o odzież, obuwie itp. Jeżeli z przedmiotów tych korzystają oboje małżonkowie, to wówczas stanowią one składnik majątku wspólnego na podstawie art. 34 k.r.o. Wydaje się, że pomocniczo dla określenia katalogu przedmiotów służących wyłącznie do zaspokajania osobistych potrzeb jednego z małżonków można sięgnąć do art. 829 k.p.c., który wymienia składniki niepodlegające egzekucji. Do składników takich ustawodawca zaliczył m.in.: przedmioty urządzenia domowego, pościel, bieliznę i ubranie codzienne, niezbędne dla dłużnika i będących na jego utrzymaniu członków rodziny, a także ubranie niezbędne do pełnienia służby lub wykonywania zawodu; narzędzia i inne przedmioty niezbędne do osobistej pracy zarobkowej dłużnika oraz surowce niezbędne dla niego do produkcji na okres jednego tygodnia, z wyłączeniem jednak pojazdów mechanicznych; przedmioty niezbędne do nauki, papiery osobiste, odznaczenia i przedmioty służące do wykonywania praktyk religijnych oraz przedmioty codziennego użytku, które mogą być sprzedane tylko znacznie poniżej ich wartości, a dla dłużnika mają znaczną wartość użytkową. W praktyce mogą powstać wątpliwości co do zakwalifikowania danych przedmiotów do tych wskazanych w art. 33 pkt 4 k.r.o. Wszelkie wątpliwości powinny zostać rozstrzygane na korzyść majątku wspólnego. O zaliczaniu danych przedmiotów do kategorii wymienionej w art. 33 pkt 4 k.r.o. nie może decydować wola małżonka, który korzysta z tych przedmiotów. Wyłączone jest zatem kryterium subiektywne (Komentarz do art. 33 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. G. Jędrejek – za pośrednictwem SIP LexOmega).

W realiach rozpoznawanej sprawy nie budził wątpliwości fakt, iż sporny akordeon został nabyty przez strony wspólnie w trakcie trwania małżeństwa, ze środków pochodzących z majątku wspólnego. Uczestniczka wskazywała, iż wykonując zawód nauczyciela, przez pewien okres używała go w pracy w ramach prowadzonych lekcji muzyki. Na rozprawie w dniu 8 marca 2017 roku zeznała jednak, że z przedmiotowego instrumentu już nie korzysta (k. 513v).

Co wymaga podkreślenia, na rozprawie w dniu 18 września 2013 roku, tak uczestniczka postępowania jak i wnioskodawca, ustalili skład i wartość ich majątku dorobkowego (k. 132-133). Oboje zgodnie oświadczyli, że w skład ich majątku wspólnego podlegającego podziałowi wchodzi m.in. akordeon o wartości 2.500 zł (punkt 13 oświadczenia). Co istotne, uczestniczka nie miała wówczas żadnych wątpliwości co do konieczności uwzględnienia rzeczony ruchomości w ramach dokonywanego z byłym małżonkiem rozliczenia.

W zaistniałej sytuacji, Sąd II instancji stanął na stanowisku, iż żądanie skarżącego, dotyczące zaliczenia do majątku wspólnego akordeonu wartości 2.500 zł, jest ze wszech miar uzasadnione. Miał przy tym na uwadze fakt, iż instrument ten zakupiono ze środków wspólnych za zgodą obojga małżonków G. w czasie trwania ich małżeństwa, nie służy on już uczestniczce do wykonywania obowiązków zawodowych, a E. G. złożyła oświadczenie o uznaniu go za składnik majątku dorobkowego. W kwestii wartości rzeczony ruchomości, Sąd oparł się na zgodnej i niekwestionowanej wycenie dokonanej przez uczestników w dniu 18 września 2013 roku.

Ustosunkowując się do zarzutów wnioskodawcy dotyczących zaliczenia do majątku wspólnego uczestników aparatu fotograficznego wartości 400 zł, należy w pierwszej kolejności wyjaśnić, iż zgodnie z obowiązującą procedurą cywilną, każde twierdzenie strony powinno być poparte dowodami. Przy czym przedmiotem dowodu są fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Obowiązek wskazywania dowodów obciąża przede wszystkim strony i zgodnie z zasadą rozkładu ciężaru dowodu, wynikającą z przepisu art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na stronie, która z

faktu tego wywodzi skutki prawne. Zasadę tę w postępowaniu cywilnym realizuje przepis art. 232 k.p.c., który stanowi, że strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

Wnioskodawca w toku postępowania korzystał z pomocy profesjonalnego pełnomocnika procesowego. Z całą pewnością zatem posiadał wiedzę na temat podstawowych reguł postępowania cywilnego i konieczności wykazania okoliczności, z których wywodził skutków prawne. Dziwi zatem, że nie podjął jakiejkolwiek próby udowodnienia swoich twierdzeń co do pochodzenia spornego aparatu i konieczności uznania go za element jego majątku osobistego. Za takową próbę nie sposób bowiem uznać gołosłownych twierdzeń o rzekomym otrzymaniu ww. ruchomości w drodze darowizny, czemu zaprzeczyła uczestniczka postępowania. Wystarczy w tym miejscu wspomnieć, iż skoro wnioskodawca wskazywał, iż ów aparat dostał od osoby trzeciej w prezencie, to z całą pewnością mógł domagać się przesłuchania jej w charakterze świadka na tę okoliczność. Fakt, iż tego nie uczynił mimo istniejących ku temu możliwości, rodzi dla niego negatywne skutki procesowe, w postaci odmowy uznania wiarygodności jego twierdzeń w omawianym zakresie.

Za chybione należało uznać zarzuty skarżącego, dotyczące niesumiennego i niewłaściwego zachowania uczestniczki, które miało doprowadzić do zbytecznego i znacznego wzrostu kosztów postępowania. Analiza akt sprawy wykazała, że postępowaniu E. G. nie sposób przypisać cech wskazywanych przez wnioskodawcę. Należy mieć przy tym na uwadze, że w toku postępowania przed Sądem I instancji, uczestniczka – w odróżnieniu od skarżącego - nie korzystała z pomocy profesjonalnego pełnomocnika procesowego. Starła się własnymi siłami bronić swoich interesów, ograniczając tym samym wydatki na pomoc prawną. Nie można mieć przy tym do niej pretensji, że w trakcie procedowania zwróciła uwagę na fakt, iż ustanie wspólności majątkowej między uczestnikami nastąpiło jeszcze przed prawomocnym rozwiązaniem ich małżeństwa przez rozwód, co skutkowało koniecznością ponownego zasięgnięcia opinii biegłego. Należy w tym miejscu zauważyć, iż wnioskodawca korzystający z pomocy adwokata, winien był tę informację – jako kluczową z punktu widzenia wyceny majątku wspólnego -zawrzeć już w treści wniosku inicjującego postępowanie.

W świetle powyższego Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., zmienił zaskarżone orzeczenie (punkt 1 sentencji) w ten sposób, że:

- w punkcie 2 sentencji po podpunkcie „s” dodał podpunkt „t” o treści: „akordeon o wartości 2.500 zł”;
- w punkcie 3 podpunkt „b” sentencji, dodatkowo przyznał uczestniczce postępowania ruchomość opisaną w punkcie 2 podpunkt „t”, tj. akordeon wartości 2.500 zł i w konsekwencji podwyższył wartość przyznanemu E. G. majątku z kwoty 83.700 zł do kwoty 86.200 zł (83.700 zł + 2.500 zł). Sąd miał przy tym na uwadze fakt, iż jak wskazywała powódka, to ona wcześniej przez pewien okres korzystała z ww. instrumentu i z jej inicjatywy został on zakupiony;
- w punkcie 5 sentencji, zasądzoną od uczestniczki postępowania na rzecz wnioskodawcy kwotę 38.825 zł podwyższył do kwoty 40.025 zł (38.825 zł + {2.500 zł : 2}), podwyższając jednocześnie kwotę płatną przez uczestniczkę w terminie trzech miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia z 8.825 zł do 10.025 zł (8.825 zł + {2.500 zł : 2}).

Na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., apelacja jako niezasadna podlegała oddaleniu w pozostałym zakresie (punkt 2 sentencji).

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. (punkt 3 sentencji).